

Besluit raad

Nummer

C.7

Portefeuillehouder

M. Versteeg

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
19 december 2024	19 november 2024

Onderwerp
Bestemmingsplan Risicocontour Koggenrandweg 4 Middenmeer

Kern van het voorstel
Om een mogelijke situatie waarbij sanering nodig is te voorkomen en bedrijven en inwoners duidelijkheid te bieden, wordt de bestaande risicozone van het gasmeng-, reduceer- en compressorstation van Gasunie Transportservices B.V. vastgelegd in een bestemmingsplan. Tegelijkertijd wordt met dit bestemmingsplan geregeld dat het niet langer mogelijk is om kwetsbare objecten binnen deze risicozone te plaatsen. Het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen en er zijn twee zienswijzen ingediend die leiden tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. in te stemmen met de Nota beantwoording zienswijzen; 2. het bestemmingsplan Risicocontour Koggenrandweg 4 Middenmeer, conform de Nota beantwoording zienswijzen, gewijzigd vast te stellen; 3. te bepalen dat dit bestemmingsplan langs elektronische weg is vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.1911.BPLG2009hz029-va01 en dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie; 4. geen exploitatieplan op grond van artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Wettelijke grondslag
In artikel 3.1 Wro is vastgelegd dat de gemeenteraad beslist over de vaststelling van een bestemmingsplan. De Wro is op grond van het overgangsrecht van de Omgevingswet op deze procedure nog van toepassing.

De gemeenteraad besluit: conform besloten

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024.

Griffier

Voorzitter

A. van Dam (Rian)
23-12-2024

Sjaak Vriend
20-12-2024

Aanleiding

Op het adres Koggenrandweg 4, Middenmeer bevindt zich een gasmeng-, reduceer- en compressorstation van de Gasunie transportservices B.V. Het gasstation viel onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen 2015 (BRZO'15) en onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Deze wetgeving is sinds 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet. Het bevoegd gezag voor vergunningverlening van dit bedrijf is het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Het bevoegd gezag voor planologische besluiten (zoals de Wet ruimtelijke ordening waar dit besluit op is gebaseerd) is de gemeente Hollands Kroon. Een bedrijf dat viel onder het BRZO'15 en het Bevi, en nu de Omgevingswet, heeft een risicocontour (PR=10-6¹).

De risicocontour van de Gasunie locatie lag altijd grotendeels binnen het plangebied van het bestemmingsplan 'Agriport 1'. Omdat er in de voorbereidingsfase van dat bestemmingsplan tussen het RIVM, het ministerie van I & M en Gasunie een discussie liep over de te hanteren faalkansen² is er, op verzoek van de Gasunie, indertijd geen veiligheidscontour opgenomen in het bestemmingsplan. Dit ook omdat de grenzen niet exact te bepalen waren. Duidelijk was toen wel dat de risicocontour niet over (geprojecteerde) kwetsbare objecten liep.

¹ Dit is de contour waarbij de kans 1 op een miljoen is dat iemand overlijdt ten gevolge van een zwaar ongeval met het transport van de gevaarlijke stoffen.

² Faalkansen op het gebied van externe veiligheid verwijzen naar de waarschijnlijkheid dat een incident of ongeval plaatsvindt waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Met andere woorden de te hanteren uitgangspunten en scenario's.

Als gevolg van in 2015 gewijzigde rekenregels (door de rijksoverheid) is er een grotere plaatsgebonden risicocontour ontstaan en wel zodanig dat er een strijdigheid met het Bevi³ ontstond. Hoewel de rekenregels al in 2015 zijn gewijzigd, is pas later duidelijk geworden dat er een knelpunt bij de Gasunielocatie aan de Koggenrandweg zit en is gewerkt aan het oplossen daarvan (en waarvan dit bestemmingsplan het resultaat is). De strijdigheid is dat er zich binnen de risicocontour mogelijk kwetsbare objecten kunnen vestigen conform het geldende omgevingsplan/bestemmingsplan. Bij een strijdigheid met het Bevi is er een saneringssituatie, deze saneringsplicht geldt ook onder de Omgevingswet. Goed om te benoemen is dat het geen saneringssituatie van bestaande bedrijven of werkzaamheden gaat, maar om mogelijkheden in het bestemmingsplan/omgevingsplan die niet zijn benut. Als er een saneringssituatie is dan moet of het bestemmingsplan worden aangepast of moeten er maatregelen binnen het bedrijfsp perceel van Gasunie worden genomen. Deze ingrepen moeten dusdanig zijn dat zich geen kwetsbare objecten⁴ meer kunnen vestigen binnen de risicocontour. Beperkte kwetsbare objecten zijn nog wel toegestaan. Omdat het gaat om een theoretische saneringssituatie en niet om een situatie die fysiek al aanwezig is ligt het voor de hand, omdat het de meest doeltreffende maatregel is, om het bestemmingsplan aan te passen.

Voor zowel de Gasunie als omliggende bedrijven en inwoners is het van belang dat duidelijkheid en rechtszekerheid wordt verkregen over de status en ligging van de risicocontour. Door het vastleggen van een risicocontour in het bestemmingsplan/omgevingsplan wordt duidelijk waar deze ligt en kan voorkomen worden dat deze in de toekomst nog groter wordt door gewijzigde rekenregels (kleiner mag wel). De risicocontour wordt op basis van de huidige rekenregels vastgelegd. De rekenregels staan op zich los van het omgevingsplan/bestemmingsplan, net als de uitkomst van de berekening. Mochten de rekenregels in de toekomst worden aangepast en de risicocontour buiten de contour in het omgevingsplan/bestemmingsplan komen liggen, dan is dat een signaal om in gesprek te gaan met het ministerie vanwege de consequenties.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Dit bestemmingsplan dient daarom samengevat drie doelen:

1. Het bieden van duidelijkheid tot waar de (plaatsgebonden) risicocontour uiterlijk mag lopen;
2. Het voorkomen van saneringssituaties (daarom is het vaststellen van dit bestemmingsplan noodzakelijk);

³ Het bevi is onder de Omgevingswet overgegaan in het Besluit kwaliteit leefomgeving en Besluit activiteiten leefomgeving

⁴ Kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld grote concentraties mensen per hectare of gevoelige functies als kinderopvang en verzorgingscentra. Als iets geen kwetsbaar object is, is het een beperkt kwetsbaar object

3. Het bieden van een grondslag om met het ministerie in gesprek te gaan in het geval de rekenregels wijzigen en hierdoor kosten gemaakt moeten worden.

Motivering per voorgesteld besluit

Ad 1 en 2 Het bestemmingsplan gewijzigd vaststellen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft zes weken ter inzage gelegen. Binnen de gestelde termijn zijn twee zienswijzen ingediend. De zienswijzen gaan vooral over het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid om de risicocontour in de toekomst te kunnen vergroten en het weghalen van de mogelijkheid om binnen de risicocontour kwetsbare objecten te kunnen vestigen. De zienswijzen leiden tot een aanpassing van de toelichting en regels. Het bestemmingsplan kan gewijzigd worden vastgesteld. Voor de beantwoording van de zienswijzen verwijzen wij naar de bijgevoegde Nota beantwoording zienswijzen (bijlage 4).

Ad 2.1 Ontwikkeling is in strijd met het geldende bestemmingsplan

Het plan past niet binnen de regels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan “Agriport 1”, “Buitengebied 2009” en de eerste partiele herziening van dit plan. Feitelijk is er ook geen sprake van een plan maar van een aanpassing van de regels waar functies/initiatieven aan moeten voldoen. Dit vanuit het oogpunt van veiligheid en een goede ruimtelijke ordening. Om de nieuwe regels vast te leggen is het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Dit bestemmingsplan zorgt dat er een aanvullende laag bovenop de andere bestemmingsplannen, die blijven gelden, komt te liggen.

2.2 Ontwikkeling is passend binnen de kaders van de Omgevingsvisie Hollands Kroon

In onze omgevingsvisie is het kader opgenomen dat Hollands Kroon een laag externe veiligheid-risicoprofiel heeft en de opgave is om ook in de toekomst veilig te blijven. Wij zetten in op het behouden van het bestaande lage risicoprofiel.

Dit bestemmingsplan draagt niet alleen bij aan behoud van het bestaande risicoprofiel maar zorgt ook voor een verlaging van het risicoprofiel door de vestiging van kwetsbare objecten binnen een plaatsgebonden risicocontour uit te sluiten.

2.3 Ontwikkeling past binnen een goede ruimtelijke ordening

Dit bestemmingsplan is een gemeentelijk bestemmingsplan en in overleg met de belanghebbenden (Gasunie, Provincie Noord-Holland, twee omgevingsdiensten, Agriport, Microsoft en kwekerij de Wieringermeer) in de directe omgeving opgesteld. Met het opnemen van de risicocontour wordt een potentiële saneringssituatie opgelost en nieuwe saneringssituaties voorkomen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wettelijke plicht

op grond van het Bevi/Omgevingswet en draagt het plan bij aan een goede ruimtelijke ordening en een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Ad 4 Er is geen exploitatieplan nodig

Een bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bouwmogelijkheden voor alle onroerende zaken binnen een plangebied. De planregels hebben ook effect op de verkoopwaarde van een onroerende zaak. Door een 'nieuwe' planologische maatregel kunnen de gebruiks- en bouwmogelijkheden van een onroerende zaak in negatieve zin worden beïnvloed. Ook planologische ontwikkelingen in de nabijheid van een onroerende zaak kunnen de waarde daarvan beïnvloeden. In die gevallen kan sprake zijn van planschade. In dit geval zijn we als gemeente initiatiefnemer en verantwoordelijk voor planschade.

Tijdens het proces om tot dit bestemmingsplan te komen is door een van de omliggende bedrijven aangegeven dat dit bestemmingsplan planschade tot gevolg heeft. Dit omdat de mogelijkheid om kwetsbare objecten te vestigen verdwijnt. Feitelijk is dit juist. In dit geval zou de mogelijkheid verdwijnen om de bedrijfsvoering aanzienlijk te intensiveren, zodat er een groot aantal mensen per hectare komt te werken. Dit betreft echter een theoretisch planologische verslechtering en geen feitelijke verslechtering. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat deze planologische mogelijkheid ooit in de praktijk benut zal worden.

Omdat dit een gemeentelijk bestemmingsplan betreft zou planschade voor onze rekening komen. Om dit risico te voorkomen/beperken is gebruik gemaakt van het instrument van [passieve risico aanvaarding](#). Concreet houdt dit in dat planschade die voorzienbaar is niet voor vergoeding in aanmerking komt. Door een bestemmingsplan in ontwerp ter inzage te leggen (en dus formeel aan te geven dat de regels gaan veranderen) en voldoende tijd te gunnen om nog van de oude mogelijkheden gebruik te maken neemt de eigenaar een bewust risico dat de mogelijkheden verdwijnen. In jurisprudentie is een termijn van zeven maanden als voldoende geaccepteerd. Mocht in deze zeven maanden de oude mogelijkheid wel worden benut dan zullen er om aan het Bevi voldoen maatregelen binnen het bedrijfsperceel van Gasunie genomen moeten worden om de saneringssituatie op te heffen. Inmiddels is een termijn van circa 17 maanden verstreken sinds de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. Verder hebben we onafhankelijk advies ingewonnen die bevestigt dat het in dit geval waarschijnlijk is dat er sprake is van passieve risicoaanvaarding.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

Er is nog steeds een theoretisch risico op planschade. Dat risico is zoveel mogelijk weggenomen door gebruik te maken van passieve risicoaanvaarding. Om hier meer zekerheid over te krijgen is een

planschaderisicoanalyse uitgevoerd, door een onafhankelijk deskundige. Deze analyse bevestigt dat er waarschijnlijk sprake is van passieve risicoaanvaarding. 100% zekerheid is echter niet te geven.

Tegen het besluit van de gemeenteraad is beroep mogelijk als een belanghebbende een zienswijze heeft ingediend of verschoonbaar niet tijdig een zienswijze heeft ingediend. Beroep is mogelijk voor belanghebbenden als bij de vaststelling wijzigingen ten opzichte van het ontwerp worden aangebracht. Echter het arrest van Aarhus heeft daar op 14 januari 2021 verandering in gebracht. Bij ontwikkelingen met milieuaspecten (zoals bij bestemmingsplannen altijd het geval is) kan men ook na vaststelling nog beroep indienen.

Alternatieven (incl. argumenten)

Het bestemmingsplan niet wijzigen en inzetten op maatregelen op het bedrijfsperceel van Gasunie. Voor deze optie is niet gekozen omdat Gasunie dan aanzienlijke kosten moet maken voor aanpassing in zijn bedrijfsperceel en/of bedrijfsvoering voor een situatie die in de praktijk waarschijnlijk nooit zal voorkomen. De kosten die hiermee zijn gemoeid worden in rekening gebracht bij alle gebruikers (bedrijven en inwoners). Gasunie heeft wel aangegeven dat als er in de toekomst grote aanpassingen aan hun bedrijfsperceel nodig zijn, ze kijken of tegen redelijke kosten de risico's verder beperkt kunnen worden. De gekozen oplossing is in het algemeen gezien de meest efficiënte en kosten vriendelijke oplossing.

Financiële gevolgen

Kosten/opbrengsten	Geen kosten en geen opbrengsten.
Dekking binnen begroting	Programma: Cluster:
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel: -
Fiscale gevolgen	

Toelichting: Op basis van een uitgevoerde planschade risicoanalyse is de verwachting dat er sprake is van passieve risicoaanvaarding

Communicatie

Het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan wordt bekend gemaakt in het digitale gemeentebblad en gepubliceerd op ruimtelijkeplannen.nl. Ook worden de belanghebbende partijen waar we eerder mee hebben gesproken, en degene die zienswijzen hebben ingediend, actief geïnformeerd over de ter inzagelegging van het vastgestelde bestemmingsplan.

In het voortraject is een uitgebreid overleg traject gevoerd met belanghebbenden (Gasunie, Provincie Noord-Holland, twee omgevingsdiensten, Agriport, Microsoft en kwekerij de Wieringermeer) om inzicht te krijgen in de problematiek en elkaars standpunt.

Bijlagen

1. Verbeelding
2. Regels
3. Toelichting
4. Nota beantwoording zienswijzen
5. Planschade risicoanalyse